

ΤΜΗΜΑ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ
ΙΟΝΙΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ

ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ

Κέρκυρα, Σεπτέμβριος 2021

Προίμιο

Το Τμήμα Τουρισμού της Σχολής Οικονομικών Επιστημών με έδρα την Κέρκυρα του Ιονίου Πανεπιστημίου, ιδρύθηκε το 2018 σύμφωνα με τις διατάξεις του Ν.4559/2018 (ΦΕΚ 142 Α'/03.08.2018) με έναρξη λειτουργίας το ακαδημαϊκό έτος 2019-2020.

Το παρόν κείμενο αποτελεί τον Κανονισμό Προπτυχιακών Σπουδών του Τμήματος Τουρισμού. Σκοπός του Κανονισμού είναι να παρέχει τους βασικούς κανόνες που αφορούν τη φοίτηση, τη διάρθρωση των σπουδών, την οργάνωση διδασκαλίας, την παρακολούθηση μαθημάτων, τα διδακτικά συγγράμματα, τις προϋποθέσεις διεξαγωγής εξετάσεων, την αξιολόγηση και τις προϋποθέσεις λήψης πτυχίου. Περισσότερες λεπτομέρειες για το Τμήμα και για τα προσφερόμενα μαθήματα του προγράμματος σπουδών παρέχονται στον ετήσιο Οδηγό Σπουδών ο οποίος αναρτάται στην ιστοσελίδα του Τμήματος.

Άρθρο 1

Εγγραφή νεοεισερχομένων

1. Η εγγραφή των νεοεισερχόμενων φοιτητών προπτυχιακού κύκλου σπουδών, οι οποίοι εισάγονται στο Ι.Π. σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις για την εισαγωγή στα Ανώτατα Εκπαιδευτικά Ιδρύματα, πραγματοποιείται μέσω της ηλεκτρονικής εφαρμογής του Υπουργείου Παιδείας και Θρησκευμάτων, σύμφωνα με τη διαδικασία και τις ημερομηνίες που ορίζονται από το Υπουργείο.
2. Για λόγους υγείας ή ανωτέρας βίας, νεοεισερχόμενος φοιτητής που δεν πραγματοποίησε την εγγραφή του εντός των προκαθορισμένων ημερομηνιών, δύναται να καταθέσει αίτηση προς το Τμήμα εισαγωγής του, στην οποία θα αναφέρεται ο λόγος μη πραγματοποίησης έγκαιρης εγγραφής σύμφωνα με τα προβλεπόμενα. Η αίτηση συνοδεύεται από τα απαραίτητα έγγραφα που αποδεικνύουν τον ανωτέρω λόγο και τίθεται προς έγκριση στη Συνέλευση του Τμήματος. Σε κάθε περίπτωση, η ολοκλήρωση της εγγραφής επιτυγχάνεται μετά την εγγραφή στην ηλεκτρονική εφαρμογή του Υπουργείου Παιδείας και Θρησκευμάτων, με την κατάθεση των απαιτούμενων δικαιολογητικών στη Γραμματεία του Τμήματος εισαγωγής με τρόπο και σε χρόνο που ανακοινώνεται από τη Γραμματεία.
3. Φοιτητές που πληρούν τις προϋποθέσεις ένταξής τους σε καθεστώς μερικής φοίτησης, υποβάλλουν σχετική αίτηση με τα απαραίτητα δικαιολογητικά προς τη Γραμματεία του Τμήματός. Η ένταξή τους πραγματοποιείται μετά την έγκριση της αίτησής τους από τη Συνέλευση του Τμήματος.

Άρθρο 2

Μετεγγραφές

Οι μετεγγραφές φοιτητών στο Τμήμα Τουρισμού του Ι.Π. πραγματοποιούνται σύμφωνα με όσα προβλέπονται στις κατ' έτος εγκυκλίους του Υπουργείου Παιδείας και Θρησκευμάτων περί μετεγγραφών βάσει της εκάστοτε ισχύουσας νομοθεσίας. Είναι απαραίτητη η διαγραφή των μετεγγραφόμενων φοιτητών από το ίδρυμα προέλευσής τους.

Άρθρο 3

Εγγραφή μέσω Κατατακτηρίων Εξετάσεων

Η επιλογή των υποψηφίων με κατατακτήριες εξετάσεις πραγματοποιείται μέσω της συμμετοχής σε εξέταση τριών (3) μαθημάτων. Τα εξεταζόμενα μαθήματα και η ύλη τους ορίζονται με απόφαση της Συνέλευσης Τμήματος, το αργότερο μέχρι το τέλος Απριλίου του προηγούμενου ακαδημαϊκού έτους, και αναρτώνται στην ιστοσελίδα του Τμήματος.

1. Με απόφαση της Συνέλευσης του Τμήματος καθορίζεται το εξάμηνο εισαγωγής, το οποίο δεν μπορεί να υπερβαίνει το 5ο εξάμηνο σπουδών.
2. Οι αιτήσεις των υποψηφίων υποβάλλονται στη Γραμματεία του Τμήματος και συνοδεύονται από αντίγραφο Πτυχίου/Διπλώματος ή βεβαίωση επιτυχούς περάτωσης σπουδών, ενώ για πτυχιούχους ιδρυμάτων εξωτερικού συνυποβάλλεται και βεβαίωση ισοτιμίας του τίτλου σπουδών τους από τον αρμόδιο φορέα.
3. Οι υποψήφιοι με αναπηρία και ειδικές μαθησιακές ανάγκες εξετάζονται με βάσιμη δυνατότητές τους. Στην περίπτωση που επιθυμούν να εξεταστούν με τρόπο διαφορετικό από τον προβλεπόμενο, συνυποβάλλουν με τα δικαιολογητικά τους σχετική αίτηση, συνοδευόμενη από ανάλογη γνωμάτευση της οικείας υγειονομικής επιτροπής, σύμφωνα με το ισχύον κάθε φορά σύστημα πιστοποίησης αναπηρίας.
4. Η αίτηση και τα δικαιολογητικά των υποψηφίων υποβάλλονται από 1 έως 15 Νοεμβρίου, ενώ οι κατατακτήριες εξετάσεις διενεργούνται κατά το διάστημα από 1 έως 20 Δεκεμβρίου κάθε ακαδημαϊκού έτους. Το υπόδειγμα της αίτησης, τα απαραίτητα δικαιολογητικά, τα εξεταζόμενα μαθήματα, η ύλη τους και το πρόγραμμα εξετάσεων αναρτώνται στον ιστότοπο του Τμήματος.
5. Οι επιτυχόντες φοιτητές των κατατακτηρίων εξετάσεων εγγράφονται σε ημερομηνίες που ορίζονται από τη Γραμματεία του Τμήματος και ανακοινώνονται στον ιστότοπό του.
6. Με απόφαση της Συνέλευσης του Τμήματος, οι κατατασσόμενοι απαλλάσσονται από την εξέταση των μαθημάτων στα οποία εξετάστηκαν για την κατάταξή τους, εφόσον στα μαθήματα αυτά έχουν βαθμό μεγαλύτερο ή ίσο του πέντε (5).
7. Ύστερα από την υποβολή σχετικής αίτησης στη Γραμματεία, η Συνέλευση του Τμήματος δύναται να απαλλάξει τους κατατασσομένους από την εξέταση μαθημάτων του Προγράμματος Σπουδών του Τμήματος, που διδάχθηκαν πλήρως ή επαρκώς στο Τμήμα προέλευσης, με βάση τα περιγράμματα των αντίστοιχων μαθημάτων στο Π.Π.Σ. του Τμήματος προέλευσης και τις Πιστωτικές Μονάδες αυτών.

Άρθρο 4

Ανανεώσεις εγγραφών φοιτητών - Δηλώσεις μαθημάτων

1. Ο φοιτητής έχει την υποχρέωση της εγγραφής σε κάθε εξάμηνο μέσω της ηλεκτρονικής δήλωσης των μαθημάτων που προτίθεται να παρακολουθήσει. Η δήλωση μαθημάτων γίνεται σε ημερομηνίες και προθεσμίες που προσδιορίζονται από το Τμήμα και ανακοινώνονται στον ιστότοπό του, τόσο για το χειμερινό, όσο και για το εαρινό εξάμηνο σπουδών.
2. Μετά τη λήξη της ημερομηνίας υποβολής δηλώσεων μαθημάτων, φοιτητές που δεν υπέβαλαν δήλωση, έχουν τη δυνατότητα εντός δέκα (10) ημερολογιακών ημερών να καταθέσουν στη Γραμματεία του Τμήματος αίτηση εκπρόθεσμης εγγραφής, στην οποία θα αναφέρεται ο λόγος για τον οποίο δεν υποβλήθηκε ηλεκτρονική δήλωση μαθημάτων, καθώς και τα μαθήματα που επιθυμούν να παρακολουθήσουν. Οι αιτήσεις εκπρόθεσμης εγγραφής γίνονται δεκτές, εφόσον τεκμηριώνονται επαρκώς οι λόγοι τους οποίους επικαλούνται οι φοιτητές. Η απόφαση για την έγκριση της

εκπρόθεσμης αίτησης εγγραφής και δήλωσης μαθημάτων λαμβάνεται από τη Συνέλευση του Τμήματος.

3. Μετά το πέρας και των δέκα (10) ημερολογιακών ημερών, καμία εκπρόθεσμη δήλωση μαθημάτων δεν γίνεται δεκτή από τη Γραμματεία. Οι φοιτητές που δεν υπέβαλαν δήλωση μαθημάτων για το χειμερινό ή το εαρινό εξάμηνο, δεν έχουν δυνατότητα συμμετοχής στις εξετάσεις των μαθημάτων, τόσο στις κανονικές, όσο και στις επαναληπτικές εξεταστικές περιόδους.
4. Τα ακαδημαϊκά Τμήματα δύνανται να εισάγουν επιμέρους ρυθμίσεις για ζητήματα της δήλωσης μαθημάτων, μεταξύ των οποίων και η δυνατότητα απόκλισης από τον ορισμένο αριθμό Πιστωτικών Μονάδων ανά εξάμηνο, με απόφαση της Συνέλευσης.

Άρθρο 5

Διακοπή φοίτησης - Μερική φοίτηση - Εκούσια διαγραφή

1. Οι φοιτητές δύνανται, ύστερα από αίτησή τους προς την Κοσμητεία της Σχολής τους, να διακόψουν τη φοίτησή τους για χρονική περίοδο που δεν υπερβαίνει τα δύο (2) έτη. Η Κοσμητεία αποφαινεται σχετικά εντός τριάντα (30) ημερών. Ανεξάρτητα από την ημερομηνία κατάθεσης της αίτησης, η διακοπή φοίτησης ισχύει από την ημερομηνία έναρξης της διδασκαλίας στο εξάμηνο που έπεται. Το διάστημα της διακοπής δεν προσμετράται στην ανώτατη διάρκεια φοίτησης του άρθρου 6 του παρόντος. Η φοιτητική ιδιότητα αναστέλλεται κατά τον χρόνο διακοπής της φοίτησης και ο φοιτητής δεν έχει δικαίωμα χρήσης των εγκαταστάσεων του Ιδρύματος, καθώς και των παροχών που απορρέουν από τη φοιτητική του ιδιότητα. Με τη λήξη της διακοπής, οι φοιτητές επανέρχονται σε καθεστώς κανονικής φοίτησης.
2. Οι φοιτητές που αποδεδειγμένα εργάζονται τουλάχιστον είκοσι (20) ώρες την εβδομάδα, οι φοιτητές με αναπηρία, καθώς και οι αθλητές των περιπτώσεων που προβλέπονται στην ισχύουσα νομοθεσία, δύνανται, ύστερα από αίτησή τους προς την Κοσμητεία της Σχολής τους, να εγγράφονται ως φοιτητές μερικής φοίτησης. Η Κοσμητεία αποφαινεται σχετικά εντός τριάντα (30) ημερών. Ανεξάρτητα από την ημερομηνία κατάθεσης της αίτησης, η μερική φοίτηση ισχύει από την ημερομηνία έναρξης της διδασκαλίας στο εξάμηνο που έπεται. Για τους φοιτητές που φοιτούν υπό καθεστώς μερικής φοίτησης, κάθε εξάμηνο προσμετράται ως μισό ακαδημαϊκό εξάμηνο και δεν μπορούν να δηλώνουν προς παρακολούθηση και να εξετάζονται σε αριθμό μεγαλύτερο από το ήμισυ των μαθημάτων του εξαμήνου που προβλέπει το Πρόγραμμα Σπουδών, εφαρμοζόμενης και στην περίπτωση αυτή της ανώτατης διάρκειας φοίτησης του άρθρου 6 του παρόντος. Με νεότερη αίτησή τους και με την ίδια διαδικασία, οι φοιτητές δύνανται να επανέρχονται σε καθεστώς κανονικής φοίτησης.
3. Οι φοιτητές δύνανται, με αιτιολογημένη αίτησή τους προς τη Γραμματεία του Τμήματος (π.χ. λόγω εγγραφής σε άλλο ακαδημαϊκό Τμήμα), να διαγραφούν από το μητρώο των ενεργών φοιτητών του Τμήματος και να παραλάβουν άμεσα πιστοποιητικό διαγραφής, αφού λάβουν βεβαίωση από τη Βιβλιοθήκη και Κέντρο Πληροφόρησης του Ιδρύματος, όπου θα αναφέρεται ότι δεν υπάρχει καμία οφειλή σε τεκμήρια ή/και εξοπλισμό της.

Άρθρο 6

Διάρκεια φοίτησης

1. Η ελάχιστη διάρκεια φοίτησης στα Προπτυχιακά Προγράμματα Σπουδών ορίζεται σε τέσσερα (4) ακαδημαϊκά έτη, κατανεμημένα σε οκτώ (8) ακαδημαϊκά εξάμηνα.
2. Η ανώτατη διάρκεια φοίτησης στα Προπτυχιακά Προγράμματα Σπουδών ορίζεται σε έξι (6) ακαδημαϊκά έτη ή δώδεκα (12) ακαδημαϊκά εξάμηνα. Ειδικά στα Τμήματα: Μουσικών Σπουδών και Τεχνών Ήχου και Εικόνας, η ανώτατη διάρκεια φοίτησης ορίζεται σε οκτώ (8) ακαδημαϊκά έτη ή δεκαέξι (16) ακαδημαϊκά εξάμηνα. Μετά τη συμπλήρωση της ανώτατης διάρκειας φοίτησης, η Κοσμητεία της Σχολής εκδίδει πράξη διαγραφής.
3. Η κατ' εξαίρεση υπέρβαση της ανώτατης διάρκειας φοίτησης της προηγούμενης παραγράφου, είναι δυνατή μόνο για σοβαρούς λόγους υγείας, που ανάγονται στο πρόσωπο του φοιτητή ή στο πρόσωπο συγγενούς πρώτου βαθμού εξ αίματος ή συζύγου ή προσώπου με το οποίο ο φοιτητής έχει συνάψει σύμφωνο συμβίωσης. Η σχετική αίτηση, συνοδευόμενη από τα απαραίτητα έγγραφα που αποδεικνύουν τον ανωτέρω λόγο, κατατίθεται στην Κοσμητεία της Σχολής τον Ιούνιο του ακαδημαϊκού έτους, μετά τη λήξη του οποίου επίκειται η διαγραφή του φοιτητή. Η Κοσμητεία αποφαινεται εντός τριάντα (30) ημερών και δύναται να χορηγήσει παράταση της διάρκειας φοίτησης μέχρι ενός (1) ακαδημαϊκού έτους. Η ίδια διαδικασία μπορεί να επαναληφθεί από τον ίδιο φοιτητή για ένα (1) ακόμη ακαδημαϊκό έτος.

Άρθρο 7

Ακαδημαϊκό ημερολόγιο

1. Το ακαδημαϊκό έτος ξεκινά την 1η Σεπτεμβρίου εκάστου έτους και λήγει την 31η Αυγούστου του επόμενου έτους. Το διδακτικό έργο κάθε ακαδημαϊκού έτους διαρθρώνεται σε δύο ακαδημαϊκές περιόδους, τη χειμερινή και την εαρινή περίοδο (χειμερινό και εαρινό εξάμηνο).
2. Οι ημερομηνίες έναρξης και λήξης των μαθημάτων του χειμερινού και εαρινού εξαμήνου κάθε ακαδημαϊκού έτους, καθώς και οι ημερομηνίες των αντίστοιχων εξετάσεων, καθορίζονται με απόφαση της Συγκλήτου και περιλαμβάνονται στο ακαδημαϊκό ημερολόγιο, το οποίο αναρτάται στον διαδικτυακό τόπο του Ιδρύματος. Στην ίδια απόφαση καθορίζεται η διάρκεια των θερινών διακοπών και περιλαμβάνονται οι αργίες εντός των ακαδημαϊκών εξαμήνων.
3. Κάθε εξάμηνο περιλαμβάνει τουλάχιστον δεκατρείς (13) πλήρεις εβδομάδες διδασκαλίας. Παράταση της διάρκειας του εξαμήνου αποφασίζεται, σε εξαιρετικές περιπτώσεις, από τη Σύγκλητο. Μετά την ολοκλήρωση της διδασκαλίας, διενεργούνται οι εξετάσεις των μαθημάτων, σύμφωνα με το ακαδημαϊκό ημερολόγιο, σε ημερομηνίες που καθορίζονται από τη Συνέλευση και ανακοινώνονται στον ιστότοπο του Τμήματος. Η επαναληπτική εξέταση των μαθημάτων και των δύο εξαμήνων (χειμερινού και εαρινού) πραγματοποιείται τον Σεπτέμβριο, σε ημερομηνίες που καθορίζονται και ανακοινώνονται με τον ίδιο τρόπο.
4. Η Σύγκλητος μπορεί, για όλως εξαιρετικούς λόγους, να αποφασίζει τη διακοπή της εκπαιδευτικής διαδικασίας ή και της διοικητικής λειτουργίας του Ιδρύματος.

Άρθρο 8

Διάρθρωση - Πρόγραμμα σπουδών

1. Οι σπουδές στο Τμήμα οργανώνονται με βάση το εξαμηνιαίο μάθημα. Οιεβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας του τυπικού προγράμματος σπουδών είναι 24. Τα μαθήματα του προγράμματος σπουδών του Τμήματος διακρίνονται σε υποχρεωτικά (Υ) και επιλογής (Ε). Ανάλογα με το περιεχόμενό τους, τα μαθήματα διακρίνονται σε Μαθήματα Γενικού Υποβάθρου (ΜΓΥ), Μαθήματα Ειδικού Υποβάθρου (ΜΕΥ), Μαθήματα Ειδίκευσης (ΜΕ), Μαθήματα Γενικών Γνώσεων (ΜΓΓ) και Μαθήματα Ανάπτυξης Δεξιοτήτων (ΜΑΔ). Τα ΜΓΥ είναι τα βασικά μαθήματα υποδομής. Στα ΜΕΥ υπάγονται βασικά μαθήματα του προγράμματος σπουδών που στηρίζονται στα ΜΓΥ και βοηθούν στην κατανόηση των μαθημάτων ειδικότητας (ΜΕ).
2. Κάθε εξαμηνιαίο μάθημα αντιστοιχεί σε έναν ορισμένο αριθμό διδακτικών μονάδων, που καθορίζονται με απόφαση της Συνέλευσης Τμήματος, ύστερα από πρόταση της Επιτροπής Προγράμματος Σπουδών του Τμήματος, σύμφωνα με τις σχετικές διατάξεις της ισχύουσας νομοθεσίας. Στο Πρόγραμμα Σπουδών περιλαμβάνεται και οελάχιστος αριθμός διδακτικών μονάδων που απαιτείται για τη λήψη του πτυχίου.
3. Επιπλέον, κατά την κατάρτιση των προγραμμάτων σπουδών και την κατανομή των μαθημάτων στα εξάμηνα εφαρμόζονται τα αναφερόμενα για τον συνολικό φόρτο εργασίας, σύμφωνα με τα οριζόμενα στη Φ.5/89656/ Β3/13.8.2007 απόφαση του Υπουργού Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων (Β' 1466), ανά εξαμηνιαίο μάθημα. Ειδικότερα, οι πιστωτικές μονάδες (ECTS) αποδίδονται σε κάθε μάθημα, πρακτική άσκηση, πτυχιακή εργασία και οτιδήποτε άλλο είναι απαραίτητο σύμφωνα με το πρόγραμμα σπουδών για την επίτευξη των επιδιωκόμενων αντικειμενικών στόχων ή μαθησιακών αποτελεσμάτων.
4. Το σύνολο των πιστωτικών μονάδων κάθε εξαμήνου είναι τριάντα (30) και κατανέμεται στα μαθήματα αναλογικά προς τον φόρτο εργασίας που απαιτείται για την ολοκλήρωση των στόχων ενός ακαδημαϊκού προγράμματος από κάθε φοιτητή. Κάθε πιστωτική μονάδα αντιστοιχεί σε 25 ώρες φόρτου εργασίας. Ο εξαμηνιαίος φόρτος εργασίας είναι 750 ώρες. Τα μαθήματα και οι πιστωτικές μονάδες τους παρουσιάζονται λεπτομερώς στον Οδηγό Σπουδών του Τμήματος.
5. Οι φοιτητές/ριες για κάθε ακαδημαϊκό εξάμηνο υποβάλλουν ταυτόχρονα με την εγγραφή τους, ή την ανανέωση εγγραφής τους, δήλωση με το ατομικό τους πρόγραμμα σπουδών, το οποίο περιλαμβάνει τα μαθήματα που πρόκειται να παρακολουθήσουν κατά το εξάμηνο αυτό. Κατά την κατάρτιση του ατομικού προγράμματος μαθημάτων, λαμβάνονται υπόψη τα εξής:
  - α) Οι νεοεισαχθέντες εγγράφονται και παρακολουθούν τα μαθήματα που προβλέπει το πρόγραμμα σπουδών για το πρώτο εξάμηνο.
  - β) Οι υπόλοιποι φοιτητές/ριες, δικαιούνται να δηλώσουν μαθήματα με την εξήςσειρά: δηλώνουν πρώτα τα οφειλόμενα μαθήματα από τα εξάμηνα που προηγούνται του τυπικού εξαμήνου στο οποίο και εγγράφονται. Κατόπιν δηλώνουν τα μαθήματα του τυπικού εξαμήνου.

6. Η πλήρης υιοθέτηση του Προγράμματος Σπουδών είναι σκόπιμη και ενδεδειγμένη. Όμως, το Πρόγραμμα Σπουδών δεν δεσμεύει τους/τις φοιτητές/ριες ως προς τα μαθήματα που θα παρακολουθήσουν σε κάθε εξάμηνο και, κατά συνέπεια, κάθε φοιτητής/ρια μπορεί να καταρτίσει κατά την κρίση του το ατομικό του πρόγραμμα μαθημάτων με μικρότερο αριθμό μαθημάτων. Η ελαστικότητα αυτή μπορεί να αξιοποιηθεί επωφελώς από τους φοιτητές και φοιτήτριες που έχουν περιορισμένο διαθέσιμο χρόνο (στρατευμένοι, εργαζόμενοι παράλληλα με τις σπουδές τους, φοιτητές και φοιτήτριες με αυξημένες οικογενειακές ή περιστασιακές υποχρεώσεις κλπ).
7. Δηλωμένα μαθήματα επιλογής στα οποία ο/η φοιτητής/ρια δεν έχει εξεταστεί επιτυχώς ή δεν έχει συμμετάσχει στις εξετάσεις μπορούν να αντικατασταθούν με άλλα μαθήματα επιλογής.
8. Κάθε φοιτητής/ρια είναι υποχρεωμένος/η να εκπονήσει πτυχιακή εργασία στο γνωστικό αντικείμενο του Τμήματος. Η διαδικασία και οι προϋποθέσεις εκπόνησης και αξιολόγησης πτυχιακών εργασιών από τους/τις φοιτητές/ριε ρυθμίζονται με αποφάσεις του Τμήματος και περιγράφονται στον Κανονισμό Πτυχιακής Εργασίας ο οποίος αναρτάται στην ιστοσελίδα του Τμήματος.
9. Το Πρόγραμμα Σπουδών περιλαμβάνει υποχρεωτική πρακτική άσκηση στο γνωστικό αντικείμενο του Τμήματος. Η πρακτική άσκηση αποσκοπεί στην εξοικείωση των φοιτητών με την αγορά εργασίας, στην απόκτηση εργασιακής εμπειρίας, στη σύνδεση των σπουδών με την επαγγελματική απασχόληση στην ανάδειξη των δεξιοτήτων των ασκουμένων καθώς επίσης στην απασχολησιμότητα και στην επαγγελματική δικτύωση τους. Η πρακτική άσκηση πραγματοποιείται από τους φοιτητές κατά τους όρους που προβλέπονται στην ισχύουσα νομοθεσία. Οι προϋποθέσεις συμμετοχής και τα κριτήρια ένταξης ενός φοιτητή ή μιας φοιτήτριας στην πρακτική άσκηση καθορίζονται από το Τμήμα και περιγράφονται στον Κανονισμό Πρακτικής Άσκησης ο οποίος αναρτάται στην ιστοσελίδα του Τμήματος.

Άρθρο 9

Οδηγός Σπουδών

1. Η Συνέλευση κάθε Τμήματος καταρτίζει Οδηγό Σπουδών, ο οποίος αναρτάται στο διαδικτυακό τόπο του Τμήματος.
2. Ο Οδηγός Σπουδών περιλαμβάνει ιδίως: α) το Π.Π.Σ. του Τμήματος και τις σχετικές με αυτό πληροφορίες, καθώς και τα περιγράμματα όλων των μαθημάτων, θέματα σχετικά με την εκπόνηση της Πτυχιακής/Διπλωματικής εργασίας, την πρακτική άσκηση και γενικά θέματα σχετικά με την όλη εκπαιδευτική διαδικασία, β) τα Προγράμματα Μεταπτυχιακών Σπουδών του Τμήματος, γ) τον κανονισμό εκπόνησης διδακτορικής διατριβής, δ) διάφορες πληροφορίες σχετικές με το Τμήμα, ε) τα ονοματεπώνυμα και την ιδιότητα των μελών του διδακτικού και τεχνικού προσωπικού του Τμήματος, καθώς και τα ονόματα των Ομότιμων Καθηγητών, στ) πληροφορίες για τη λειτουργία των εργαστηρίων, ζ) πληροφορίες για την κεντρική Διοίκηση του Ιδρύματος και τα διοικητικά όργανα της Σχολής και του Τμήματος, η) πληροφορίες σχετικές με φοιτητικά θέματα, όπως κοινωνικές παροχές, υποτροφίες, δάνεια, συγγράμματα κ.λπ. και θ) κάθε άλλη πληροφορία που κρίνεται απαραίτητη από τη Συνέλευση του Τμήματος.

Άρθρο 10

Διδακτικά συγγράμματα

1. Διδακτικά συγγράμματα θεωρούνται έντυπα βιβλία, καθώς και τα ηλεκτρονικά βιβλία ελεύθερης πρόσβασης, κατόπιν έγκρισής τους από την Γενική Συνέλευση του Τμήματος σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις και εφόσον ανταποκρίνονται κατά τρόπο ολοκληρωμένο στο γνωστικό αντικείμενο του μαθήματος και καλύπτουν κατά το δυνατόν ολόκληρο ή το μεγαλύτερο μέρος της ύλης και του περιεχομένου του, όπως καθορίζεται στον Οδηγό Σπουδών σύμφωνα με το εγκεκριμένο πρόγραμμα σπουδών του Τμήματος.
2. Οι προπτυχιακοί φοιτητές δικαιούνται δωρεάν συγγράμματα και λοιπά βοηθήματα σύμφωνα με τις διατάξεις της εκάστοτε ισχύουσας νομοθεσίας.
3. Οι δηλώσεις επιλογής συγγραμμάτων για όλα τα μαθήματα του Προγράμματος Σπουδών πραγματοποιείται μέσω της Ηλεκτρονικής Υπηρεσίας Ολοκληρωμένης Διαχείρισης Συγγραμμάτων ΕΥΔΟΞΟΣ του Υπουργείου Παιδείας και Θρησκευμάτων. Η Συνέλευση του Τμήματος, μετά από σχετική εισήγηση των Τομέων, εγκρίνει τον σχετικό κατάλογο συγγραμμάτων ανά μάθημα, ο οποίος γνωστοποιείται στους φοιτητές και καταχωρίζεται στο Πληροφοριακό Σύστημα Διαχείρισης Συγγραμμάτων ΕΥΔΟΞΟΣ. Οι φοιτητές δικαιούνται να επιλέξουν ένα σύγγραμμα για κάθε μάθημα, εντός της προθεσμίας που ορίζεται από το Υπουργείο Παιδείας και Θρησκευμάτων.
4. Οι φοιτητές δικαιούνται να επιλέγουν συγγράμματα μόνο για τα μαθήματα που έχουν επιλέξει στη δήλωση παρακολούθησης μαθημάτων (βλ. άρθρο 4 του παρόντος).
5. Συγγράμματα που επιλέγονται σε μαθήματα που δεν περιλαμβάνονται στη δήλωση μαθημάτων του φοιτητή πρέπει να επιστρέφονται, σύμφωνα με τη διαδικασία που προβλέπεται από την ηλεκτρονική υπηρεσία ΕΥΔΟΞΟΣ.
6. Η παροχή διδακτικών συγγραμμάτων στους/στις φοιτητές/ριες γίνεται με τον τρόπο και τα κριτήρια που ορίζονται από τις ισχύουσες διατάξεις. Ο κατάλογος των διδακτικών συγγραμμάτων περιλαμβάνει τουλάχιστον δύο προτεινόμενα διδακτικά συγγράμματα ανά υποχρεωτικό ή επιλεγόμενο μάθημα, τα οποία προέρχονται από τα δηλωθέντα συγγράμματα στο Κεντρικό Πληροφοριακό Σύστημα ΕΥΔΟΞΟΣ. Ο συγκεκριμένος κατάλογος καταρτίζεται κάθε ακαδημαϊκό έτος με απόφαση της Συνέλευσης του Τμήματος ύστερα από εισηγήσεις των οικείων διδασκόντων ή υπευθύνων για καθένα από αυτά, καθώς και των λοιπών μελών ΔΕΠ που κατέχουν θέση του ιδίου ή συναφούς γνωστικού αντικείμενου με το γνωστικό αντικείμενο του μαθήματος.
7. Οι φοιτητές/ριες έχουν δικαίωμα δωρεάν προμήθειας και επιλογής ενός (1) διδακτικού συγγράμματος για κάθε διδασκόμενο υποχρεωτικό ή επιλεγόμενο μάθημα του προγράμματος σπουδών τους που απαιτούνται για τη λήψη του πτυχίου. Εάν φοιτητές/ριες επιλέξουν περισσότερα επιλεγόμενα μαθήματα από όσα απαιτούνται για τη λήψη του πτυχίου, το δικαίωμα επιλογής και δωρεάν προμήθειας διδακτικών συγγραμμάτων δεν επεκτείνεται και στα επιπλέον μαθήματα που αυτοί επέλεξαν και εξετάστηκαν, ακόμη και αν αυτά υπολογίζονται για τη λήψη του πτυχίου.

8. Οι δηλώσεις των συγγραμμάτων από τους/τις φοιτητές/ριες για όλα τα μαθήματα γίνεται μέσω συγκεκριμένης εφαρμογής φοιτητών στο ΕΥΔΟΞΟΣ. Η προθεσμία δηλώσεων των συγγραμμάτων κάθε ακαδημαϊκού εξαμήνου αποφασίζεται από την υπηρεσία ΕΥΔΟΞΟΣ και ανακοινώνεται από τη Γραμματεία του Τμήματος. Για να επιλέξουν στο ΕΥΔΟΞΟΣ οι φοιτητές/ριες τα συγγράμματα για τα μαθήματα που έχουν εγγραφεί κατά το τρέχον εξάμηνο και να ενημερωθούν για τα σημεία παράδοσης είναι απαραίτητο να έχουν λογαριασμό πρόσβασης στις υπηρεσίες τηλεματικής του Ιονίου Πανεπιστημίου. Τον λογαριασμό αυτό τον παραλαμβάνει κάθε φοιτητή/ρια κατά την εγγραφή του στο πρώτο έτος σπουδών από το Τμήμα.
9. Δικαιούχοι δωρεάν διδακτικών συγγραμμάτων είναι οι φοιτητές/ριες μέχρι την ολοκλήρωση του ελάχιστου αριθμού εξαμήνων που απαιτούνται για τη λήψη πτυχίου προσαυξανόμενου κατά τέσσερα (4) εξάμηνα, με την προϋπόθεση ότι δεν έχουν προμηθευτεί στο παρελθόν δωρεάν σύγγραμμα για το ίδιο μάθημα.

Άρθρο 11

Ωρολόγιο πρόγραμμα – Παρακολούθηση μαθημάτων

1. Η διδασκαλία των μαθημάτων του προγράμματος προπτυχιακών σπουδών γίνεται σύμφωνα με το ωρολόγιο πρόγραμμα που καταρτίζεται από τον/την Υπεύθυνο/η Ωρολογίου Προγράμματος σε συνεννόηση με τον/την Πρόεδρο του Τμήματος και εγκρίνεται από τον/την Πρόεδρο του Τμήματος. Το ωρολόγιο πρόγραμμα ισχύει για ένα διδακτικό εξάμηνο και καταρτίζεται τουλάχιστον δέκα πέντε (15) ημέρες πριν από την έναρξη των μαθημάτων. Αφού οριστικοποιηθεί, γνωστοποιείται στη Γραμματεία του Τμήματος και ανακοινώνεται στην ιστοσελίδα του Τμήματος.
2. Το ωρολόγιο πρόγραμμα περιλαμβάνει τα μαθήματα, τις αίθουσες διδασκαλίας και την εβδομαδιαία κατανομή των ωρών διδασκαλίας των μαθημάτων μέσα στις εργάσιμες ημέρες της εβδομάδας.
3. Στο ωρολόγιο πρόγραμμα διδασκαλίας των μαθημάτων του Προγράμματος Σπουδών αποκλείονται οι συμπτώσεις ωρών διδασκαλίας για τα υποχρεωτικά ή επιλεγόμενα μαθήματα του ίδιου εξαμήνου και στο ωρολόγιο πρόγραμμα εξετάσεων αποκλείονται οι συμπτώσεις ωρών εξέτασης μόνο για τα μαθήματα του ίδιου εξαμήνου.
4. Η διδασκαλία των υποχρεωτικών μαθημάτων του Προγράμματος Σπουδών είναι υποχρεωτική. Το ίδιο ισχύει και για τα επιλεγόμενα μαθήματα, εφόσον δηλωθούν από έναν ελάχιστο αριθμό φοιτητών, ο οποίος καθορίζεται με απόφαση της Γενικής Συνέλευσης του Τμήματος μετά από πρόταση της Επιτροπής Προγράμματος Σπουδών. Η Γενική Συνέλευση του Τμήματος, ύστερα από πρόταση του/ης διδάσκοντος/ουσας, αποφασίζει εάν πρέπει να διδαχθεί μάθημα επιλογής που έχει δηλωθεί σε ποσοστό μικρότερο του 10% του συνολικού αριθμού των φοιτητών που έχουν δικαίωμα να δηλώσουν το μάθημα. Σε περίπτωση που ένα μάθημα επιλογής δεν διδαχθεί λόγω του μικρού αριθμού των φοιτητών που το δήλωσαν, οι φοιτητές αυτοί μπορούν να υποβάλουν νέα δήλωση σε άλλο μάθημα επιλογής, έστω και εκτός της καθορισμένης προθεσμίας δηλώσεων.

5. Η παρακολούθηση των μαθημάτων από τους/τις φοιτητές/ριες είναι κατά κανόνα προαιρετική.
6. Με απόφαση της Γενικής Συνέλευσης του Τμήματος, ύστερα από εισήγηση του/ης διδάσκοντος/ουσας, μπορεί να καθοριστεί ως υποχρεωτική η παρακολούθηση και η συμμετοχή των φοιτητών ή σπουδαστών σε ορισμένες μορφές εκπαιδευτικού έργου, όπως π.χ. σεμιναρίων, εργαστηρίων, φροντιστηριακών μαθημάτων. Παρεκκλίσεις επιτρέπονται, εφόσον συντρέχουν σοβαροί λόγοι.
7. Σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 12 του Ν. 3549/2007 (τ.Α'/69) προβλέπεται ότι με απόφαση της Γενικής Συνέλευσης κάθε Τμήματος ανατίθενται, εκ περιτροπής, καθήκοντα Συμβούλων Σπουδών σε μέλη Δ.Ε.Π. για ένα ακαδημαϊκό έτος. Έργο των Συμβούλων Σπουδών είναι η καθοδήγηση και η παροχή κατευθύνσεων και συμβουλών σε όλους τους φοιτητές και ειδικότερα η υποστήριξη των φοιτητών/ριών με αναπηρία ή φοιτητών/ριών που αντιμετωπίζουν δυσκολίες για την πρόοδο και την επιτυχή ολοκλήρωση των σπουδών τους.

Άρθρο 12

Οργάνωση - Διεξαγωγή εξετάσεων

1. Τη γενική ευθύνη εύρυθμης διεξαγωγής των εξετάσεων του Τμήματος, έχει ο Πρόεδρος του Τμήματος, ο οποίος μεριμνά έγκαιρα για τον ορισμό επιτηρητών, την καταλληλότητα των χώρων, τη διαθεσιμότητα των υλικών και μέσων και γενικότερα για το αδιάβλητο των εξετάσεων.
2. Στην περίπτωση των γραπτών εξετάσεων, ως επιτηρητές ορίζονται από τον Πρόεδρο του Τμήματος, μέλη Δ.Ε.Π., Ε.Ε.Π., Ε.ΔΙ.Π., Ε.Τ.Ε.Π. και των λοιπών κατηγοριών διδακτικού προσωπικού του Τμήματος, σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία, καθώς και υποψήφιοι διδάκτορες ή μεταδιδάκτορες.
3. Οι εξετάσεις διεξάγονται μετά την ολοκλήρωση των μαθημάτων, σύμφωνα με το ακαδημαϊκό ημερολόγιο, σε ημερομηνίες που καθορίζονται από τη Συνέλευση και ανακοινώνονται στον ιστότοπο του Τμήματος. Η επαναληπτική εξέταση των μαθημάτων και των δύο εξαμήνων (χειμερινού και εαρινού) πραγματοποιείται τον Σεπτέμβριο σε ημερομηνίες που καθορίζονται και ανακοινώνονται με τον ίδιο τρόπο.
4. Ο φοιτητής έχει δικαίωμα συμμετοχής στην εξέταση εκείνων μόνο των μαθημάτων, τα οποία έχει επιλέξει στη δήλωση μαθημάτων στην αρχή του εξαμήνου.
5. Μετά από απόφαση της Συνέλευσης του Τμήματος δίνεται η δυνατότητα στους φοιτητές που έχουν υπερβεί την ελάχιστη διάρκεια φοίτησης, να εξεταστούν σε μαθήματα που έχουν δηλωθεί, έστω και μία φορά κατά τη διάρκεια των σπουδών τους, κατά την εξεταστική περίοδο του χειμερινού ή εαρινού εξαμήνου, ανεξάρτητα από το εάν αυτά διδάσκονται στο αντίστοιχο χειμερινό ή εαρινό εξάμηνο.
6. Με ευθύνη της Γραμματείας του Τμήματος, οριστικοποιείται στην ηλεκτρονική εφαρμογή φοιτητολογίου η σύνδεση μαθήματος με διδάσκοντα, σύμφωνα με την ανάθεση μαθημάτων. Στη συνέχεια, καταρτίζονται οι κατάλογοι συμμετοχής στην εξέταση, ανά μάθημα, σύμφωνα με τις υποβληθείσες δηλώσεις μαθημάτων και μόνο.
7. Οι διδάσκοντες ενημερώνονται για τον κατάλογο των φοιτητών που συμμετέχουν στην εξέταση, από την ηλεκτρονική εφαρμογή εξυπηρέτησης διδασκόντων, μέσω της οποίας καταχωρίζουν τη βαθμολογία της εξέτασης, εντός τριών (3) εβδομάδων το αργότερο από την ημερομηνία εξέτασης του μαθήματος.

8. Στην περίπτωση των γραπτών εξετάσεων, φοιτητής που διαπιστώνεται ότι αντιγράφει καθ' οιονδήποτε τρόπο (π.χ. από βιβλία ή σημειώσεις, από γραπτό φοιτητή, με τη βοήθεια κινητού), ή συνεννοείται με άλλον ή άλλους φοιτητές ή παρεμποδίζει την ομαλή διεξαγωγή των εξετάσεων, μηδενίζεται, αφού σημειωθεί και μονογραφηθεί το γραπτό του από τον επιτηρητή που έκανε τη διαπίστωση, και ενημερώνεται ο Πρόεδρος του Τμήματος, προκειμένου να κινηθεί η προβλεπόμενη πειθαρχική διαδικασία σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 21 του παρόντος.
9. Ο διδάσκων, μετά το πέρας της εξέτασης, δύναται να αναρτά τις απαντήσεις των θεμάτων των εξετάσεων στον προσωπικό του ιστότοπο ή στην ηλεκτρονική τάξη του μαθήματος.
10. Τα γραπτά των φοιτητών φυλάσσονται με επιμέλεια του διδάσκοντος για ένα (1) ημερολογιακό έτος από τη διενέργεια της εξέτασης και στη συνέχεια καταστρέφονται, εκτός αν εκκρεμεί σχετική ποινική, πειθαρχική ή οποιαδήποτε άλλη διοικητική διαδικασία.
11. Οι διδάσκοντες καθορίζουν τον τόπο και τον χρόνο για την επίδειξη των γραπτών σε φοιτητές που το αιτηθούν, μετά την ανακοίνωση των αποτελεσμάτων.

Άρθρο 13 **Τρόποι εξέτασης**

Η αξιολόγηση της επίδοσης των φοιτητών γίνεται από τους διδάσκοντες του εκάστοτε μαθήματος. Ο διδάσκων μπορεί να οργανώσει κατά την κρίση του γραπτές ή προφορικές εξετάσεις ή και να στηριχθεί σε εργασίες που ανατίθενται στους φοιτητές στο πλαίσιο του μαθήματος. Η διαδικασία αξιολόγησης των φοιτητών ολοκληρώνεται μέσα σε προθεσμίες που ορίζονται από τον διδάσκοντα και σε κάθε περίπτωση δεν υπερβαίνουν το πέρας της εξεταστικής περιόδου του τρέχοντος εξαμήνου. Ο τρόπος αξιολόγησης της επίδοσης των φοιτητών καθώς και όλες οι πληροφορίες που αφορούν κάθε μάθημα, αναφέρονται αναλυτικά στο περίγραμμα του μαθήματος το οποίο περιλαμβάνεται υποχρεωτικά στον Οδηγό Σπουδών του Τμήματος. Αν κάποιο μάθημα έχει ανατεθεί από τη Συνέλευση Τμήματος σε περισσότερους του ενός διδάσκοντες, η εξέταση του μαθήματος μπορεί να οργανωθεί από κοινού και ο τρόπος αξιολόγησης των φοιτητών μπορεί να είναι είτε κοινός είτε διαφορετικός ανά διδάσκοντα, αρκεί να ενημερώνονται σχετικά οι φοιτητές στην αρχή του εξαμήνου.

Άρθρο 14

Τρόποι εξέτασης ΦμεΑ

1. Οι διδάσκοντες οφείλουν να λαμβάνουν την απαιτούμενη μέριμνα για την εξέταση Φοιτητών με Αναπηρία (ΦμεΑ). Τόσο οι ΦμεΑ όσο και οι διδάσκοντες μπορούν να απευθύνονται στους Καθηγητές - Συμβούλους ΦμεΑ, που έχουν οριστεί για όλα τα Τμήματα του Πανεπιστημίου, με σκοπό την παροχή ειδικότερων οδηγιών για την ευχερή συμμετοχή των ΦμεΑ στις εξετάσεις.
2. Οι εξετάσεις των ΦμεΑ πραγματοποιούνται σε κλίμα σεβασμού και αποδοχής της ιδιαιτερότητας.
3. Οι ΦμεΑ συμμετέχουν στις εξετάσεις την ίδια μέρα και ώρα με τους υπόλοιπους φοιτητές.
4. Οι ΦμεΑ οφείλουν να προσκομίσουν κατά την εγγραφή τους στη Γραμματεία του Τμήματός τους σχετική γνωμάτευση από αρμόδιο δημόσιο φορέα η οποία να πιστοποιεί το είδος της αναπηρίας τους.
5. Οι ΦμεΑ οφείλουν επίσης να επικοινωνήσουν με τον Σύμβουλο Καθηγητή του Τμήματός τους, προκειμένου να τον ενημερώσουν για τις ιδιαίτερες ανάγκες τους κατά τη διεξαγωγή των εξετάσεων.
6. Στις περιπτώσεις φοιτητών με αισθητηριακές ή κινητικές αναπηρίες, κατά τις οποίες χρειάζονται ειδικές διευθετήσεις, οι φοιτητές ενημερώνουν πριν από κάθε εξεταστική τον Σύμβουλο Καθηγητή και αυτός επικοινωνεί με τους εξεταστές προκειμένου να ρυθμιστούν αυτά τα ειδικά θέματα.
7. Στις περιπτώσεις φοιτητών με Διαταραχή Ελλειμματικής Προσοχής - Υπερκινητικότητα (Δ.Ε.Π.-Υ.) ή/και Ειδική Μαθησιακή Διαταραχή (π.χ. Δυσλεξία), οι φοιτητές δεν είναι απαραίτητο να επικοινωνήσουν πριν την εξέταση με τον Σύμβουλο Καθηγητή, χρειάζεται όμως να έχουν μαζί τους κατά την εξέταση φωτοτυπία της σχετικής γνωμάτευσης που εκδίδεται από τα αρμόδια Κέντρα Συμβουλευτικής Υποστήριξης ή Ιατροπαιδαγωγικά Κέντρα, και να ενημερώσουν στην αρχή της διαδικασίας εξέτασης για τον τρόπο που επιθυμούν να εξεταστούν (γραπτά ή προφορικά), εφόσον υπάρχει σχετική οδηγία στη γνωμάτευση.
8. Οι ΦμεΑ που έχουν δικαίωμα προφορικής εξέτασης, οφείλουν να προσκομίσουν κατά την εγγραφή τους στη Γραμματεία του Τμήματός τους έγκυρη σχετική γνωμάτευση από τον αρμόδιο δημόσιο φορέα. Επίσης, οφείλουν να έχουν μαζί τους κατά την εξέταση φωτοτυπία της γνωμάτευσης αυτής. Αν δεν επιθυμούν να ασκήσουν το δικαίωμα της προφορικής εξέτασης, μπορούν να επιλέξουν να εξεταστούν γραπτά.
9. Οι ΦμεΑ που έχουν δικαίωμα προφορικής εξέτασης, ενημερώνουν τον υπεύθυνο καθηγητή κατά την έναρξη της διαδικασίας εξέτασης. Ο καθηγητής δεν έχει δικαίωμα να αρνηθεί στον φοιτητή την προφορική εξέταση ούτε να τον παροτρύνει να εξεταστεί με διαφορετικό τρόπο. Οφείλει να σεβαστεί απόλυτα την απόφαση του φοιτητή.
10. Οι ΦμεΑ που έχουν δικαίωμα προφορικής εξέτασης λαμβάνουν τα ίδια θέματα με τους υπόλοιπους φοιτητές.
11. Στην περίπτωση εξέτασης φοιτητών με Δ.Ε.Π.-Υ. ή/και Ειδική Μαθησιακή Διαταραχή, διαβάζονται αργά και καθαρά οι εκφωνήσεις των θεμάτων. Ο φοιτητής μπορεί να απαντήσει στις ερωτήσεις με όποια σειρά επιθυμεί.

12. Οι ΦμεΑ που εξετάζονται προφορικά, χρήζουν βοήθειας ως προς την ανάγνωση και κατανόηση των ερωτήσεων αλλά όχι μείωσης των απαιτήσεων του διδάσκοντα ως προς την πληρότητα και ορθότητα των απαντήσεων ούτε άλλης βοήθειας πέραν των προαναφερομένων.
13. Στην περίπτωση προφορικής εξέτασης ατόμου με τραυλισμό, είναι σημαντικό ο καθηγητής να επιδεικνύει υπομονή, να μην πιέζει με κανέναν λεκτικό ή μη λεκτικό τρόπο τον φοιτητή να ολοκληρώσει γρήγορα την απάντησή του και να μην ολοκληρώνει ο ίδιος αυτό που υποθέτει ότι θέλει να πει ο φοιτητής. Ο καθηγητής δεν πρέπει να σχολιάζει με κανέναν τρόπο την εκφορά του λόγου του φοιτητή ούτε να κάνει οποιαδήποτε σχετική παραίνεση. Οφείλει απλώς να περιμένει υπομονετικά τον φοιτητή να ολοκληρώσει τις απαντήσεις του.
14. Για τους φοιτητές με Δ.Ε.Π.-Υ. ή/και Ειδική Μαθησιακή Διαταραχή (δυσλεξία, δυσγραφία, κ.λπ.) χρειάζονται ειδικοί χειρισμοί κατά την εξέταση, προφορική ή γραπτή, για τους οποίους ο Σύμβουλος Καθηγητής ενημερώνει τους επιτηρητές και τους διδάσκοντες.
15. Οι φοιτητές με αναπηρία στα άνω άκρα δικαιούνται βοηθό γραφής, ο οποίος θα πρέπει να έχει ζητηθεί εκ των προτέρων από τον Σύμβουλο Καθηγητή. Οι βοηθοί γραφής είναι εθελοντές, οι οποίοι αναλαμβάνουν κατά τη διάρκεια της εξέτασης να απαντούν γραπτά τις ερωτήσεις ύστερα από υπαγόρευση του ΦμεΑ. Αν είναι φοιτητές, μπορεί είτε να προέρχονται από διαφορετικό Τμήμα από εκείνο του ΦμεΑ, ή να φοιτούν στο ίδιο Τμήμα, αλλά σε μικρότερο έτος. Σε αυτή την περίπτωση, η μεταγραφή γίνεται κατά λέξη, παρουσία επιτηρητή.
16. Σε περίπτωση ΦμεΑ με μερική απώλεια όρασης, τα θέματα των γραπτών εξετάσεων δίνονται στον φοιτητή σε κατάλληλη μορφή (ποσοστιαία μεγέθυνση των γραμμάτων) και, εάν το επιθυμεί, ο καθηγητής του διαβάζει μεγαλοφώνως τα θέματα,όσες φορές χρειαστεί.
17. Σε περίπτωση ολικής απώλειας όρασης και, μέχρι να καταστεί δυνατή η διεξαγωγή των εξετάσεων σε γραφή Braille, προτείνεται είτε η προφορική εξέταση είτε η χρήση βοηθού γραφής.
18. Οι κωφοί ή βαρήκοοι φοιτητές δύναται να εξετάζονται προφορικά με τη βοήθεια επίσημου διερμηνέα, κατόπιν αιτήματός τους στον Σύμβουλο Καθηγητή, ο οποίος γνωστοποιεί την ανάγκη αυτή στο Τμήμα Φοιτητικής Μέριμνας.

Άρθρο 15

Έναρξη – Λήξη – Βαθμολογία εξετάσεων – Βελτίωση Βαθμολογίας

1. Κάθε εξεταζόμενος οφείλει να παρουσιαστεί την προγραμματισμένη ώρα έναρξης στην καθορισμένη για την εξέταση αίθουσα. Μετά τη διανομή των θεμάτων, απαγορεύεται η είσοδος σε κάθε φοιτητή/ρια.
2. Η ουσιαστική και συνεχής επιτήρηση είναι απαραίτητη για την ομαλή και απρόσκοπτη διεξαγωγή των εξετάσεων.
3. Ο/Η διδάσκων/ουσα παρίσταται στον χώρο της εξέτασης καθ' όλη τη διάρκεια των εξετάσεων και παραλαμβάνει τα γραπτά αμέσως μετά τη λήξη της. Εάν, για έκτακτο λόγο, απουσιάσει ο/η διδάσκων/ουσα, οι εξετάσεις του μαθήματος μπορούν να διεξαχθούν μόνον υπό την προϋπόθεση ότι έχει οριστεί άλλο μέλος ΔΕΠ ως υπεύθυνος για την εξεταστική διαδικασία και έχει ενημερωθεί σχετικά ο/η Πρόεδρος του Τμήματος.

Ο/Η διδάσκων/ουσα και οι επιτηρητές που έχουν οριστεί για κάθε μάθημα οφείλουν να διευθετήσουν τα ακόλουθα: κατανομή εξεταζομένων και επιτηρητών στις αίθουσες εξετάσεων, εσωτερική (εντός της αίθουσας) διάταξη ή αναδιάταξη των εξεταζομένων, η οποία οφείλει να είναι πρόσφορη για τους σκοπούς της εξέτασης, κατανομή του απαραίτητου εξεταστικού υλικού για τη διεξαγωγή της εξέτασης (κόλλες με κατάλληλη σήμανση).

4. Πριν από τη διανομή των εντύπων με τα θέματα ή την εκφώνηση των θεμάτων, οι εξεταζόμενοι οφείλουν να απομακρύνουν κάθε είδους βοηθήματα, βιβλία, σημειώματα ή άλλα αντικείμενα, εκτός από αυτά που επιτρέπονται σύμφωνα με τις οδηγίες του/ης διδάσκοντος/ουσας.
5. Ο/Η εξεταζόμενος/η αναγράφει τα στοιχεία του/της στο γραπτό του/της και στην συνέχεια ο/η επιτηρητής/ ρια τον/την ταυτοποιεί βάσει της ακαδημαϊκής (φοιτητικής) του/της ταυτότητας. Σε περίπτωση πλαστοπροσωπίας, οι εμπλεκόμενοι παραπέμπονται στη Συνέλευση του Τμήματος για την αναζήτηση πειθαρχικών ευθυνών. Φοιτητής που δεν φέρει μαζί του αποδεικτικά στοιχεία της φοιτητικής του ιδιότητας δεν μπορεί να λάβει μέρος στην εξέταση του μαθήματος, εκτός εάν πιστοποιήσει την ταυτότητά του ο εξεταστής.
6. Η διεξαγωγή των εξετάσεων αρχίζει με την έναρξη διανομής των εντύπων ή την αναγραφή στον πίνακα ή την εκφώνηση των θεμάτων.
7. Μετά την ολοκλήρωση της διανομής των θεμάτων, ο/η διδάσκων/ουσα οφείλει, κατά την κρίση του/ης, να απαντά σε τυχόν διευκρινιστικές ερωτήσεις των εξεταζομένων, για συνολικό χρόνο που εκείνος/η θα ορίσει. Οι απαντήσεις σε τυχόν ερωτήσεις φοιτητών επί των θεμάτων των εξετάσεων, κατά τη διάρκεια της εξέτασης, μπορούν να δοθούν μόνο από τον/τη διδάσκοντα/ουσα ή άλλα κατάλληλα εξουσιοδοτημένα άτομα.
8. Δεν επιτρέπεται σε κανέναν εξεταζόμενο η αποχώρηση από τις αίθουσες των εξετάσεων πριν από την παρέλευση τουλάχιστον 30 λεπτών από την έναρξη της εξέτασης.

9. Κινητά τηλέφωνα ή οποιοδήποτε άλλο μέσο επικοινωνίας ή ηλεκτρονικές συσκευές οποιασδήποτε μορφής δεν πρέπει κατά κανένα τρόπο να χρησιμοποιούνται κατά τη διάρκεια των εξετάσεων. Πρέπει να είναι απενεργοποιημένα (όχι απλώς σε ρύθμιση αθόρυβης ειδοποίησης κλήσης) και να μη βρίσκονται πάνω στο έδρανο. Η ενεργοποίησή τους εκλαμβάνεται ως απόπειρα αντιγραφής.
10. Οι επιτηρητές έχουν δικαίωμα και υποχρέωση να κάνουν παρατηρήσεις σε όσους εξεταζόμενους δεν τηρούν τους κανόνες των εξετάσεων, να τους αλλάζουν θέση σε περίπτωση υποτροπής και να αναφέρουν στον/τη διδάσκοντα/ουσα τυχόν άρνηση συμμόρφωσης προς τις οδηγίες του/της.
11. Οι επιτηρητές/τριες κινούνται στην αίθουσα και ασκούν διακριτικά, με σοβαρότητα, με υπευθυνότητα και χωρίς θόρυβο τα καθήκοντα τους. Είναι αυτονόητο ότι υψηλόφωνες παρατηρήσεις, εκδηλώσεις απαξιωτικής συμπεριφοράς προς τους/τις εξεταζόμενους/ες, διαπληκτισμοί, ή άλλες συναφείς συμπεριφορές και ενέργειες δεν είναι επιτρεπτές, αφού, μεταξύ άλλων, δεν συνάδουν με την ακαδημαϊκή δεοντολογία του Ιονίου Πανεπιστημίου.
12. Οι εξεταζόμενοι/ες οφείλουν να σέβονται τους/τις διδάσκοντες/ουσες και τους/τις επιτηρητές/τριες και να συμμορφώνονται με τις οδηγίες τους. Παραπτώματα ανάρμοστης και προσβλητικής συμπεριφοράς κατά τη διάρκεια των εξετάσεων δεν προσιδιάζουν στις ακαδημαϊκές πρακτικές του Ιονίου Πανεπιστημίου. Οι εξεταζόμενοι/ες συμπεριφέρονται με σοβαρότητα και με υπευθυνότητα. Σχόλια, ύβρεις, εκδηλώσεις απαξιωτικής συμπεριφοράς προς τους/τις επιτηρητές/τριες ή/και διδάσκοντες/ουσες ή άλλες συναφείς συμπεριφορές και ενέργειες μη συνάδουσες με την ακαδημαϊκή δεοντολογία δεν είναι επιτρεπτές.
13. Η παραβίαση της γνησιότητας και αδιαβλητότητας των εξετάσεων, με συνεργασίες μεταξύ των εξεταζόμενων ή χρήση μεθόδων υποκλοπής των απαντήσεων, τιμωρείται. Σε περίπτωση απόπειρας αντιγραφής ο επιτηρητής οφείλει να μονογράψει τα γραπτά των εξεταζόμενων που ενεπλάκησαν σε αυτή και να ενημερώσει τον διδάσκοντα. Στην συνέχεια, οι εξεταζόμενοι που προσπάθησαν να αντιγράψουν παραπέμπονται από τον διδάσκοντα στη Συνέλευση του Τμήματος για τις αποφάσεις της.
14. Κάθε εξεταζόμενος/η που αποχωρεί από την αίθουσα παραδίδει το γραπτό του/της και τα θέματα εξετάσεων και δεν έχει δικαίωμα να επανέλθει για τη συνέχιση της εξέτασης. Η έξοδος από την αίθουσα κατά τη διάρκεια της εξέτασης και η επάνοδος για τη συνέχισή της απαγορεύεται. Σε εξαιρετικές μόνον περιπτώσεις, μπορεί να επιτραπεί, κατά την κρίση των επιτηρητών, ολιγόλεπτη έξοδος μεμονωμένου/ης εξεταζόμενου/ης με συνοδεία επιτηρητή, η οποία και αναγράφεται ως παρατήρηση στο γραπτό του.
15. Δεκαπέντε (15) λεπτά πριν τη λήξη των εξετάσεων, οι εξεταζόμενοι ειδοποιούνται ότι επίκειται η εκπνοή του χρόνου.
16. Η εξέταση λήγει υποχρεωτικά με το πέρας του καθορισμένου χρόνου εξέτασης.

17. Κάθε φοιτητής που ολοκληρώνει την εξέτασή του παραδίδει στο μέλος ΔΕΠ ή στον/την επιτηρητή/ρια το γραπτό του δοκίμιο και υπογράφει στη σχετική κατάσταση. Σε κάθε περίπτωση, μόλις ολοκληρωθεί ο καθορισμένος για την εξέταση χρόνος, οι επιτηρητές οφείλουν να διακόψουν τους εξεταζόμενους και να παραλάβουν τα γραπτά. Μετά το πέρας της εξέτασης, οι επιτηρητές μονογράφουν τα γραπτά. Στη συνέχεια, αφού καταμετρήσουν και αριθμήσουν τα γραπτά τα παραδίδουν στον/τη διδάσκοντα/ουσα.
18. Δεν επιτρέπεται η παρουσία στις αίθουσες των εξετάσεων ατόμων που δεν έχουν καθορισθεί ως επιτηρητές ή αντικαταστάτες τους, ή δεν είναι εξεταζόμενοι φοιτητές ή δεν έχουν καμία σχέση με τις εξετάσεις.
19. Βεβαίωση συμμετοχής στις εξετάσεις δικαιούνται μόνο οι φοιτητές που έχουν δηλώσει το μάθημα και εξετάζονται σε αυτό.
20. Η βαθμολογία των εξετάσεων καταχωρίζεται με ευθύνη του/της διδάσκοντος/ουσας στο ηλεκτρονικό βαθμολόγιο που τηρείται στο πληροφοριακό σύστημα του Ιδρύματος το αργότερο μέσα σε ένα (1) μήνα από τη λήξη της εξεταστικής περιόδου και σε κάθε περίπτωση σε εύλογο χρόνο ώστε να μην παρακωλύεται η διαδικασία δήλωσης μαθημάτων από τους φοιτητές. Δεν καταχωρούνται βαθμοί για ονόματα φοιτητών/τριών που δεν συμπεριλαμβάνονται στο φύλλο παρουσίας των εξεταζόμενων ή που δεν έχουν δηλώσει το μάθημα. Οι φοιτητές ενημερώνονται για τον βαθμό της εξέτασης από τον προσωπικό τους ιδρυματικό λογαριασμό.
21. Οι φοιτητές έχουν δικαίωμα μετά το πέρας των εξετάσεων και της ανάρτησης των αποτελεσμάτων σε ειδικά καθορισμένες μέρες και ώρες που ανακοινώνονται από τον/την διδάσκοντα/ουσα του μαθήματος να βλέπουν το γραπτό τους και να ζητούν διευκρινήσεις για τον τρόπο που αυτό αξιολογήθηκε.
22. Τα γραπτά δοκίμια των εξετάσεων φυλάσσονται υποχρεωτικά και με επιμέλεια του/της διδάσκοντα/ουσας του μαθήματος για ένα (1) έτος. Μετά την πάροδο του χρόνου αυτού, τα γραπτά παύουν να έχουν ισχύ και καταστρέφονται, εκτός αν εκκρεμεί σχετική ποινική, πειθαρχική ή οποιαδήποτε άλλη διοικητική διαδικασία.
23. Τα μαθήματα βαθμολογούνται στην αριθμητική κλίμακα του 10 (0 έως 10) με ακρίβεια δεκάτου της μονάδας (ένα δεκαδικό ψηφίο).
24. Η εκ παραδρομής καταχώρηση μη ορθής βαθμολογίας σε κάποιον φοιτητή διορθώνεται από τον διδάσκοντα κατόπιν εισήγησής του προς τη Γραμματεία του Τμήματος. Άλλου είδους αναβαθμολόγηση δεν είναι δυνατή.
25. Στην περίπτωση που κάποιος φοιτητής αποτύχει περισσότερες από τρεις (3) φορές σε ένα μάθημα, δύναται να εξετάζεται μετά από αίτησή του, από τριμελή επιτροπή μελών Δ.Ε.Π. με το ίδιο ή συναφές γνωστικό αντικείμενο, η οποία ορίζεται από τον Κοσμήτορα, σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία, μετά από εισήγηση της Συνέλευσης του Τμήματος. Από την επιτροπή εξαιρείται ο υπεύθυνος της εξέτασης διδάσκων.

26. Ο φοιτητής διατηρεί δικαίωμα βελτίωσης βαθμολογίας σε μάθημα που έχει εξετασθεί επιτυχώς, ύστερα από αίτησή του προς τη Γραμματεία του Τμήματος. Στις περιπτώσεις αυτές, οι φοιτητές εξετάζονται κατά τις εξεταστικές περιόδους στις οποίες διεξάγονται οι εξετάσεις του συγκεκριμένου μαθήματος και όχικατ' εξαίρεση. Ο φοιτητής διατηρεί δικαίωμα βελτίωσης βαθμολογίας σε έως πέντε (5) μαθήματα συνολικά στη διάρκεια των σπουδών του και μία μόνο φορά ανά μάθημα. Μεταξύ των βαθμών της εξέτασης και της επανεξέτασης που θα λάβει ο φοιτητής, επιλέγεται ο μεγαλύτερος από τους δύο.

Άρθρο 16

Κατατακτήριες εξετάσεις

1. Η επιλογή των υποψηφίων για κατάταξη πτυχιούχων τριτοβάθμιας εκπαίδευσης στο Τμήμα για την απόκτηση δεύτερου πτυχίου γίνεται αποκλειστικά με κατατακτήριες εξετάσεις με θέματα ανάπτυξης σε τρία (3) μαθήματα, σύμφωνα με τα οριζόμενα στην ισχύουσα νομοθεσία και στον παρόντα Κανονισμό. Τα εξεταζόμενα μαθήματα και η ύλη τους, καθώς και προτεινόμενα συγγράμματα, ορίζονται με απόφαση της Συνέλευσης Τμήματος και αναρτώνται στην επίσημη ιστοσελίδα του Τμήματος.
2. Η αίτηση και τα δικαιολογητικά των πτυχιούχων τριτοβάθμιας εκπαίδευσης υποβάλλονται στη Γραμματεία του Τμήματος από 1 έως 15 Νοεμβρίου κάθε ακαδημαϊκού έτους, σύμφωνα με τα όσα ορίζονται στην κείμενη νομοθεσία. Οι κατατακτήριες εξετάσεις διενεργούνται κατά το διάστημα από 1 έως 20 Δεκεμβρίου κάθε ακαδημαϊκού έτους. Ενημέρωση των ενδιαφερομένων γίνεται από τη Γραμματεία με ανάρτηση σχετικών ανακοινώσεων στην ιστοσελίδα του Τμήματος.
3. Η σειρά επιτυχίας των υποψηφίων καθορίζεται από το άθροισμα, της βαθμολογίας όλων των εξεταζόμενων μαθημάτων. Στη σειρά αυτή περιλαμβάνονται όσοι έχουν συγκεντρώσει συνολική βαθμολογία τουλάχιστον τριάντα (30) μονάδες και με την προϋπόθεση ότι έχουν συγκεντρώσει δέκα (10) μονάδες τουλάχιστον σε καθένα από τα τρία (3) μαθήματα. Η κατάταξη γίνεται κατά φθίνουσα σειρά βαθμολογίας μέχρι να καλυφθεί το προβλεπόμενο ποσοστό. Αν υπάρχουν περισσότεροι υποψήφιοι με την ίδια συνολική βαθμολογία, για την αποφυγή της υπέρβασης λαμβάνεται υπόψη η κατοχή πτυχίου Τμήματος με συναφή μαθήματα με το Τμήμα κατάταξης, όπως αυτά ορίζονται από τα αντίστοιχα προγράμματα σπουδών. Αν και ο αριθμός των συναφών μαθημάτων είναι ίδιος μεταξύ των ισοβαθμούντων υποψηφίων, γίνεται κλήρωση μεταξύ των ισοδύναμων υποψηφίων. Δεν επιτρέπεται επιλογή υποψηφίων που ισοβαθμούν με τον τελευταίο κατατασσόμενο στο Τμήμα υποδοχής ως υπεράριθμων.
4. Το εξάμηνο κατάταξης πτυχιούχων στα Τμήματα του Ιδρύματος καθορίζεται με απόφαση της Συνέλευσης του Τμήματος και δεν μπορεί να είναι μεγαλύτερο του 5ου εξαμήνου για τετραετή φοίτηση.

5. Η κατάταξη πτυχιούχων πραγματοποιείται από την Επιτροπή Κατατάξεων, η οποία είναι επταμελής και συγκροτείται με απόφαση της Συνέλευσης του Τμήματος. Η Επιτροπή αποτελείται από τον/την Πρόεδρο του Τμήματος και από έξι (6) μέλη Δ.Ε.Π. του Τμήματος, ως μέλη, οι οποίοι ανά δύο να διδάσκουν το γνωστικό αντικείμενο κάθε εξεταζόμενου μαθήματος ή συγγενές γνωστικό αντικείμενο. Σε περίπτωση έλλειψης μέλους ή μελών, είναι δυνατός ο ορισμός μέλους ή μελών της Επιτροπής από άλλο Τμήμα της ίδιας ή άλλης Σχολής του Ιδρύματος, που διδάσκουν το ίδιο ή συγγενές γνωστικό αντικείμενο, ή, σε περίπτωση που δεν επαρκούν, άλλου Ιδρύματος. Η Επιτροπή Κατατάξεων οφείλει να διασφαλίζει τη διαφάνεια και το αδιάβλητο της διαδικασίας, καθώς και της διαδικασίας εξέτασης των πτυχιούχων με αναπηρία και ειδικές μαθησιακές ανάγκες, κατά τα ειδικώς οριζόμενα στη με αριθμ. 92983/Ζ1/2015 (ΦΕΚ 1329 Β') υπουργική απόφαση.
6. Η Επιτροπή Κατατάξεων συντάσσει σχετικό πρακτικό με τον πίνακα σειράς επιτυχίας των υποψηφίων, το οποίο εγκρίνεται από τη Συνέλευση του Τμήματος. Με την ίδια απόφασή της, η Συνέλευση του Τμήματος καθορίζει κάθε σχετικό διαδικαστικό θέμα που αφορά τη δημοσιοποίηση των αποτελεσμάτων, τηρουμένων των διατάξεων περί προστασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, καθώς και τις διαδικασίες ενστάσεων, εγγραφών και λοιπών συναφών θεμάτων.
7. Με απόφαση της Συνέλευσης του Τμήματος, κατά περίπτωση οι κατατασσόμενοι απαλλάσσονται από την εξέταση μαθημάτων του προγράμματος σπουδών του Τμήματος υποδοχής που διδάχθηκαν πλήρως ή επαρκώς στο Τμήμα ή τη Σχολή προέλευσης. Με την ίδια απόφαση, οι κατατασσόμενοι υποχρεώνονται να εξεταστούν σε μαθήματα, τα οποία σύμφωνα με το πρόγραμμα σπουδών κρίνεται ότι δεν διδάχθηκαν πλήρως ή επαρκώς στο Τμήμα ή τη Σχολή προέλευσης.
8. Οι κατατασσόμενοι απαλλάσσονται από την εξέταση των μαθημάτων στα οποία εξετάστηκαν για την κατάταξή τους, εφόσον τα μαθήματα αυτά αντιστοιχούν σε μαθήματα του Προγράμματος σπουδών του Τμήματος υποδοχής.
9. Επανεξέταση ή αναθεώρηση των γραπτών δοκιμίων των υποψηφίων δεν επιτρέπεται. Τα γραπτά δοκίμια των υποψηφίων φυλάσσονται στο αρχείο του Τμήματος για τουλάχιστον ένα (1) έτος μετά την ανακοίνωση των αποτελεσμάτων και κατόπιν, με ευθύνη της Επιτροπής Κατατάξεων, συντάσσεται σχετικό πρακτικό και καταστρέφονται.
10. Η επιλογή των υποψηφίων με κατατακτήριες εξετάσεις πραγματοποιείται μέσω της συμμετοχής σε εξέταση τριών (3) μαθημάτων. Τα εξεταζόμενα μαθήματα και η ύλη τους ορίζονται με απόφαση της Συνέλευσης Τμήματος, το αργότερο μέχρι το τέλος Απριλίου του προηγούμενου ακαδημαϊκού έτους, και αναρτώνται στην ιστοσελίδα του Τμήματος.
11. Με απόφαση της Συνέλευσης του Τμήματος καθορίζεται το εξάμηνο εισαγωγής, το οποίο δεν μπορεί να υπερβαίνει το 5ο εξάμηνο σπουδών.

12. Οι αιτήσεις των υποψηφίων υποβάλλονται στη Γραμματεία του Τμήματος και συνοδεύονται από αντίγραφο Πτυχίου/Διπλώματος ή βεβαίωση επιτυχούς περάτωσης σπουδών, ενώ για πτυχιούχους ιδρυμάτων εξωτερικού συνοποβάλλεται και βεβαίωση ισοτιμίας του τίτλου σπουδών τους από τον αρμόδιο φορέα.
13. Οι υποψήφιοι με αναπηρία και ειδικές μαθησιακές ανάγκες εξετάζονται με βάση τις δυνατότητές τους. Στην περίπτωση που επιθυμούν να εξεταστούν με τρόπο διαφορετικό από τον προβλεπόμενο, συνοποβάλλουν με τα δικαιολογητικά τους σχετική αίτηση, συνοδευόμενη από ανάλογη γνωμάτευση της οικείας υγειονομικής επιτροπής, σύμφωνα με το ισχύον κάθε φορά σύστημα πιστοποίησης αναπηρίας.
14. Η αίτηση και τα δικαιολογητικά των υποψηφίων υποβάλλονται από 1 έως 15 Νοεμβρίου, ενώ οι κατατακτήριες εξετάσεις διενεργούνται κατά το διάστημα από 1 έως 20 Δεκεμβρίου κάθε ακαδημαϊκού έτους. Το υπόδειγμα της αίτησης, τα απαραίτητα δικαιολογητικά, τα εξεταζόμενα μαθήματα, η ύλη τους και το πρόγραμμα εξετάσεων αναρτώνται στον ιστότοπο του Τμήματος.
15. Οι επιτυχόντες φοιτητές των κατατακτηρίων εξετάσεων εγγράφονται σε ημερομηνίες που ορίζονται από τη Γραμματεία του Τμήματος και ανακοινώνονται στον ιστότοπό του.
16. Με απόφαση της Συνέλευσης του Τμήματος, οι κατατασσόμενοι απαλλάσσονται από την εξέταση των μαθημάτων στα οποία εξετάστηκαν για την κατάταξή τους, εφόσον στα μαθήματα αυτά έχουν βαθμό μεγαλύτερο ή ίσο του πέντε (5).
17. Ύστερα από την υποβολή σχετικής αίτησης στη Γραμματεία, η Συνέλευση του Τμήματος δύναται να απαλλάξει τους κατατασσομένους από την εξέταση μαθημάτων του Προγράμματος Σπουδών του Τμήματος, που διδάχθηκαν πλήρως ή επαρκώς στο Τμήμα προέλευσης, με βάση τα περιγράμματα των αντίστοιχων μαθημάτων στο Π.Π.Σ. του Τμήματος προέλευσης και τις Πιστωτικές Μονάδες αυτών.

Άρθρο 17

Ολοκλήρωση σπουδών - Βαθμός και χαρακτηρισμός Πτυχίου

1. Για τη λήψη του Πτυχίου ο φοιτητής θα πρέπει αθροιστικά να έχει:
  - εξεταστεί επιτυχώς στο σύνολο των απαιτούμενων μαθημάτων,
  - συμπληρώσει τον προβλεπόμενο αριθμό Πιστωτικών Μονάδων (ECTS),
  - ολοκληρώσει την εκπόνηση Πτυχιακής/Διπλωματικής Εργασίας ή την Πρακτική Άσκηση, στην περίπτωση που τα ανωτέρω προβλέπονται στο Πρόγραμμα Σπουδών του Τμήματος,
  - ικανοποιήσει τυχόν επιπλέον προϋποθέσεις που έχουν καθορισθεί από τη Συνέλευση του Τμήματος.
2. Τα μαθήματα βαθμολογούνται στην αριθμητική κλίμακα του 10 (0 έως 10) με ακρίβεια δεκάτου της μονάδας (ένα δεκαδικό ψηφίο).

3. Ο τελικός βαθμός του Πτυχίου ισούται με το πηλίκο του αθροίσματος των γινομένων βαθμών μαθημάτων επί Πιστωτικές Μονάδες [Βαθμός μαθήματος x Πιστωτικές Μονάδες (ECTS) μαθήματος] προς το σύνολο των Πιστωτικών Μονάδων (τουλάχιστον 240 για Προγράμματα Σπουδών Τμημάτων με διάρκεια φοίτησης 4 έτη και τουλάχιστον 300 για Προγράμματα Σπουδών Τμημάτων με διάρκεια φοίτησης 5 έτη). Στα μαθήματα περιλαμβάνεται και η Πτυχιακή/Διπλωματική Εργασία με τις αντίστοιχες Πιστωτικές Μονάδες, εφόσον προβλέπεται η εκπόνησή της στο Πρόγραμμα Σπουδών του Τμήματος.
4. Ο υπολογισμός του βαθμού Πτυχίου κατά την προηγούμενη παράγραφο, δεν εφαρμόζεται για τους φοιτητές που, κατά την έναρξη ισχύος του παρόντος Κανονισμού, έχουν υπερβεί τον ελάχιστο προβλεπόμενο χρόνο σπουδών για το Πρόγραμμα Σπουδών που παρακολουθούν, καθώς και για τους φοιτητές που παρακολουθούν Προγράμματα Σπουδών των Τμημάτων του πρώην Τ.Ε.Ι. Ιονίων Νήσων. Σε αυτές τις περιπτώσεις, εφαρμόζεται ο παλαιότερος τρόπος υπολογισμού του βαθμού Πτυχίου.
5. Αν ο φοιτητής έχει εξετασθεί επιτυχώς σε περισσότερα από τα απαιτούμενα μαθήματα για την εκπλήρωση των υποχρεώσεων του σύμφωνα με το Πρόγραμμα Σπουδών, τα επιπλέον μαθήματα αναγράφονται στο πιστοποιητικό αναλυτικής βαθμολογίας και στο Παράρτημα Διπλώματος του άρθρου 18 του παρόντος, με τον βαθμό και τις πιστωτικές μονάδες τους, χωρίς να λαμβάνονται υπόψη στον υπολογισμό του βαθμού Πτυχίου. Ο φοιτητής έχει τη δυνατότητα να επιλέξει ποια μαθήματα Ελεύθερης Επιλογής θα συνυπολογιστούν για τον βαθμό Πτυχίου και ποια θα θεωρηθούν ως πλεονάζοντα.
6. Η ανακήρυξη φοιτητών όλων των Τμημάτων των Σχολών του Ι.Π. που ολοκλήρωσαν τον α' κύκλο σπουδών ως Πτυχιούχων, καθώς και οι διαδικασίες εξέτασης-αξιολόγησης Πτυχιακών/Διπλωματικών Εργασιών διενεργούνται ως ακολούθως :
  - α) Μετά το πέρας των εξεταστικών περιόδων Φεβρουαρίου, Ιουνίου και Σεπτεμβρίου, στις αμέσως επόμενες δύο (2) εβδομάδες πραγματοποιείται η εξέταση-αξιολόγηση Πτυχιακών/Διπλωματικών Εργασιών του προπτυχιακού κύκλου σπουδών. Με αιτιολογημένη απόφαση της Συνέλευσης Τμήματος, μπορεί να ορίζεται διαφορετική περίοδος εξέτασης-αξιολόγησης Πτυχιακών/Διπλωματικών Εργασιών.
  - β) Ως ημερομηνία αποφοίτησης, θεωρείται η ημερομηνία της τελευταίας ημέρας της περιόδου, κατά την οποία εξετάστηκαν οι Πτυχιακές/Διπλωματικές Εργασίες. Η ίδια ημερομηνία θα αναγράφεται και στην περίπτωση που η τελευταία υποχρέωση για τη λήψη Πτυχίου ενός φοιτητή, δεν είναι η Πτυχιακή/Διπλωματική Εργασία, αλλά ένα ή περισσότερα μαθήματα για τα οποία έλαβε επιτυχή βαθμολογία στην αντίστοιχη εξεταστική περίοδο. Αυτό εξασφαλίζει την ίδια ημερομηνία λήψης Πτυχίου για όσους φοιτητές ολοκλήρωσαν επιτυχώς τις σπουδές σε μια από τρεις εξεταστικές περιόδους του Φεβρουαρίου, Ιουνίου και Σεπτεμβρίου.
  - γ) Ειδικά για τους φοιτητές που παρακολουθούν Πρόγραμμα Σπουδών Τ.Ε.Ι., η εξέταση των εργασιών και η ανακήρυξη των Πτυχιούχων θα γίνεται με την ανωτέρω διαδικασία, με εξαίρεση τις περιπτώσεις που η τελευταία υποχρέωση για την λήψη Πτυχίου είναι η ολοκλήρωση της εξάμηνης πρακτικής άσκησης. Σε αυτή την περίπτωση, ως ημερομηνία αποφοίτησης λαμβάνεται η ημερομηνία περάτωσης της πρακτικής άσκησης.
7. Ο τελικός βαθμός του Πτυχίου υπολογίζεται με ακρίβεια εκατοστού (δύο δεκαδικά ψηφία). Ο χαρακτηρισμός βαθμού του Πτυχίου καθορίζεται ως εξής:
  - 5,00 - 6,49 «Καλώς»
  - 6,50 - 8,49 «Λίαν καλώς»
  - 8,50 - 10,00 «Άριστα»

Άρθρο 17

Διαδικασία απονομής τίτλου σπουδών

1. Προκειμένου να ενταχθούν στη διαδικασία απονομής τίτλου σπουδών, οι φοιτητές οφείλουν να καταθέσουν σχετική αίτηση προς τη Γραμματεία του Τμήματος, ενώ για τη συμμετοχή τους στην τελετή καθομολόγησης, οφείλουν να έχουν προσκομίσει στη Γραμματεία του Τμήματός τους:
  - Βεβαίωση από τη Βιβλιοθήκη και Κέντρο Πληροφόρησης του Ιδρύματος, όπου θα αναφέρεται ότι δεν υπάρχει καμία οφειλή σε τεκμήρια ή/και εξοπλισμό της,
  - την Κάρτα Σίτισής τους, εφόσον διαθέτουν,
  - το Ακαδημαϊκό Βιβλιάριο Υγείας τους, εφόσον διαθέτουν,
  - την Ακαδημαϊκή τους Ταυτότητα, αν έχει εκδοθεί.Οι Γραμματείες των ακαδημαϊκών Τμημάτων δύνανται να ζητούν συμπληρωματικά την προσκόμιση πρόσθετων στοιχείων, προς την κατεύθυνση της προστασίας των περιουσιακών στοιχείων του Ιδρύματος.
2. Με την ολοκλήρωση των απαιτούμενων διαδικασιών εκδίδεται από τη Γραμματεία του Τμήματος βεβαίωση επιτυχούς περάτωσης σπουδών, η οποία επέχει θέση αντιγράφου Πτυχίου, ενώ η χορήγηση του τίτλου σπουδών απονέμεται μετά την τελετή καθομολόγησης. Η μορφή του Πτυχίου είναι κοινή για τα Τμήματα του Πανεπιστημίου.

Άρθρο 18

Παράρτημα Διπλώματος

1. Μετά την ολοκλήρωση των σπουδών εκδίδεται το Παράρτημα Διπλώματος (Diploma Supplement), στην ελληνική και την αγγλική γλώσσα. Το Παράρτημα Διπλώματος αποτελεί συνοδευτικό και επεξηγηματικό έγγραφο, το οποίο δεν υποκαθιστά σε καμία περίπτωση τον επίσημο τίτλο σπουδών.
2. Το Παράρτημα Διπλώματος περιλαμβάνει πίνακα κατάταξης της βαθμολογίας των αποφοίτων του Τμήματος. Η κατάταξη γίνεται σε πέντε κλιμάκια βαθμολογίας, ως εξής:
  - 5,00 - 5,99
  - 6,00 - 6,99
  - 7,00 - 7,99
  - 8,00 - 8,99
  - 9,00 - 10,00Για κάθε κλιμάκιο αναγράφεται το επί τοις εκατό ποσοστό των αποφοίτων, που έλαβαν αντίστοιχο βαθμό Πτυχίου κατά τα δύο προηγούμενα ακαδημαϊκά έτη. Ο πίνακας κατάταξης παραλείπεται σε περιπτώσεις αποφοίτων, που ο βαθμός του Πτυχίου τους υπολογίζεται με τον παλαιότερο τρόπο, κατά τα αναφερόμενα στην παρ. 4 του άρθρου 40 του παρόντος.
3. Η ημερομηνία έκδοσης του Παραρτήματος είναι σε κάθε περίπτωση μεταγενέστερη της ημερομηνίας έκδοσης της βεβαίωσης επιτυχούς περάτωσης σπουδών ή της απονομής του τίτλου σπουδών.

Άρθρο 19

Καθομολόγηση - Τύπος Πτυχίου

1. Οι απόφοιτοι του Ι.Π., προκειμένου να παραλάβουν Πτυχίο, δίνουν την καθιερωμένη καθομολόγηση. Η καθομολόγηση δεν αποτελεί συστατικό στοιχείο της επιτυχούς περάτωσης των σπουδών, είναι όμως αναγκαία προϋπόθεση για τη χορήγηση του Πτυχίου.
2. Η καθομολόγηση γίνεται σε ειδική τελετή δύο (2) φορές τον χρόνο μετά το πέρας των εξεταστικών περιόδων σε συγκεκριμένες περιόδους, ενώπιον του Πρύτανη, των Αντιπρυτάνεων, του Κοσμήτορα της Σχολής και του Προέδρου του Τμήματος. Σε περίπτωση που ο απόφοιτος δεν συμμετάσχει στην τελετή καθομολόγησης, θα πρέπει, με μέριμνα της Γραμματείας του Τμήματος, να υπογράψει το κείμενο της καθομολόγησης, δηλώνοντας την αποδοχή του, προκειμένου να παραλάβει το Πτυχίο του.
3. Το κείμενο της καθομολόγησης για κάθε Τμήμα προτείνεται από τη Συνέλευση Τμήματος και εγκρίνεται από τη Σύγκλητο.
4. Ο τύπος του Πτυχίου που απονέμεται στους αποφοίτους του α' κύκλου σπουδών ακολουθεί το υπόδειγμα που παρατίθεται στο Παράρτημα Α του παρόντος.

Άρθρο 20

Αξιολόγηση Προγραμμάτων Προπτυχιακών Σπουδών

1. Η εσωτερική αξιολόγηση - αυτοαξιολόγηση της εκπαιδευτικής διαδικασίας και των Π.Π.Σ., συνίσταται στη συστηματική αποτίμηση και καταγραφή του διδακτικού, ερευνητικού ή άλλου έργου από το ίδιο το Ίδρυμα και τα ακαδημαϊκά Τμήματα σε σχέση με τη φυσιογνωμία, τον στόχο και την αποστολή τους.
2. Η αξιολόγηση των Π.Π.Σ. συντονίζεται από την Ομάδα Εσωτερικής Αξιολόγησης (ΟΜ.Ε.Α.) του Τμήματος, εποπτεύεται από τη Μονάδα Διασφάλισης Ποιότητας (ΜΟ.ΔΙ.Π.) του Ιδρύματος και πραγματοποιείται σύμφωνα με τους τύπους και τη διαδικασία που ορίζει η Εθνική Αρχή Ανώτατης Εκπαίδευσης (ΕΘ.Α.Ε.Ε.) για τα Α.Ε.Ι.
3. Η εσωτερική αξιολόγηση είναι μια περιοδικά επαναλαμβανόμενη διαδικασία, στην οποία συμμετέχουν τα μέλη του ακαδημαϊκού προσωπικού και οι φοιτητές, κυρίως με απαντήσεις ερωτηματολογίων, και μπορεί να συμπεριλάβει συνεντεύξεις, ομαδικές συζητήσεις και κάθε άλλη πρόσφορη πηγή πληροφόρησης. Η διαδικασία ολοκληρώνεται με τη σύνταξη της έκθεσης εσωτερικής αξιολόγησης του Ιδρύματος και της εκάστοτε ακαδημαϊκής μονάδας.
4. Η κατάρτιση του ερωτηματολογίου και η συγκρότηση σε ηλεκτρονική μορφή της φόρμας των ερωτηματολογίων αξιολόγησης διδασκόντων και μαθημάτων του Τμήματος ηλεκτρονικά, πραγματοποιείται μέσω της σχετικής εφαρμογής της ΜΟ.ΔΙ.Π. Τα ερωτηματολόγια, τα οποία συμπληρώνουν οι φοιτητές, αφορούν κυρίως στην ποιότητα και τα μέσα της έρευνας και διδασκαλίας, τη δομή και το περιεχόμενο των σπουδών, τη συνεργασία με τους διδάσκοντες, τη φοιτητική μέριμνα, τις διοικητικές υπηρεσίες και την υλικοτεχνική υποδομή του Τμήματος ή του Ιδρύματος.
5. Η διαδικασία αποτίμησης μέσω ερωτηματολογίου γίνεται σε κάθε εξάμηνο, σε χρόνο που ορίζεται από τη ΜΟ.ΔΙ.Π. και αφορά σε όλα τα προσφερόμενα μαθήματα του Π.Π.Σ. Η πρόσβαση και η συμπλήρωση πραγματοποιούνται ηλεκτρονικά μέσω της σχετικής εφαρμογής της ΜΟ.ΔΙ.Π. Η εφαρμογή εξασφαλίζει την ανώνυμη ηλεκτρονική συμπλήρωση του ερωτηματολογίου αξιολόγησης από φοιτητές ως εξής: Τα ερωτηματολόγια ενεργοποιούνται για όλους τους φοιτητές που έχουν δηλώσει ένα

μάθημα και το παρακολουθούν κατά τη διεξαγωγή της διαδικασίας αξιολόγησης. Η πρόσβαση στην εφαρμογή της ΜΟ.ΔΙ.Π. πραγματοποιείται με τη χρήση του ενιαίου κωδικού που παρέχεται από το Ίδρυμα για την πρόσβαση στο σύνολο των ηλεκτρονικών του υπηρεσιών και είναι εθελοντική.

6. Μέσω του ίδιου πληροφοριακού συστήματος της ΜΟ.ΔΙ.Π., οι διδάσκοντες οφείλουν να συμπληρώνουν τα εξής απογραφικά δελτία στο τέλος κάθε εξαμήνου και σε ημερομηνίες που ανακοινώνονται από τη ΜΟ.ΔΙ.Π.: απογραφικό μαθήματος και απογραφικό διδάσκοντα.
7. Η εσωτερική αξιολόγηση στηρίζεται στην επαλήθευση (validation) και αρχειοθέτηση των αποτελεσμάτων των ερωτηματολογίων αξιολόγησης διδασκόντων/μαθημάτων. Περιλαμβάνει τη στατιστική επεξεργασία, την εξαγωγή στατιστικών και συγκριτικών συμπερασμάτων που αφορούν στους διδάσκοντες, τα μαθήματα, τις υποδομές, τα εργαστήρια τον εξοπλισμό κ.λπ. όλων των ακαδημαϊκών μονάδων και την εποπτική παρουσίασή τους.
8. Η διεξαγωγή της ανάλυσης των ερωτηματολογίων γίνεται με πλήρη εμπιστευτικότητα και με διασφάλιση του απορρήτου των προσωπικών στοιχείων.
9. Η ΜΟ.ΔΙ.Π. εκδίδει συγκεντρωτικά στατιστικά αποτελέσματα που αφορούν στα Π.Π.Σ. και τα αναρτά στον ιστότοπό της.
10. Στα αναλυτικά επιμέρους στατιστικά αποτελέσματα έχουν πρόσβαση μέσω της εφαρμογής της ΜΟ.ΔΙ.Π. οι διδάσκοντες (για τα μαθήματά τους), καθώς και οι ΟΜ.Ε.Α και οι Πρόεδροι των Τμημάτων για το σύνολο των αξιολογήσεων του Π.Π.Σ.
11. Τα αποτελέσματα των στατιστικών αναλύσεων, εκδίδονται από το πληροφοριακό σύστημα της ΜΟ.ΔΙ.Π. του Ίδρυματος και επιτρέπουν την αξιολόγηση και βελτίωση της όλης εκπαιδευτικής και μαθησιακής διαδικασίας στα Π.Π.Σ. του Ίδρυματος με αντικειμενικό και αξιόπιστο τρόπο. Επίσης, παρέχουν την απαιτούμενη πληροφόρηση για την εφαρμογή αποτελεσματικότερων τεχνικών διδασκαλίας και την αυτοαξιολόγηση του Τμήματος κατά τα διεθνή πρότυπα ελέγχου παρεχόμενων υπηρεσιών. Ειδικότερα, οι κύριοι στόχοι της στατιστικής ανάλυσης των ερωτηματολογίων είναι οι παρακάτω:
  - Να εντοπίσει ο διδάσκων τις ενδεχόμενες αδυναμίες που παρουσιάζονται κατά την άσκηση του διδακτικών του υποχρεώσεων και να αναζητήσει τρόπους αντιμετώπισης των αδυναμιών αυτών.
  - Να ενθαρρυνθεί η εισαγωγή βελτιωμένων και αποτελεσματικότερων τρόπων διδασκαλίας και μετάδοσης των γνώσεων, με ενίσχυση της ενεργότερης συμμετοχής των φοιτητών.
  - Να αξιολογηθούν οι νέοι τρόποι διδασκαλίας, όπου αυτοί εφαρμόζονται.
  - Να βελτιωθεί η επικοινωνία μεταξύ διδασκόντων και φοιτητών του Τμήματος.
  - Το ίδιο το Τμήμα να μπορεί να αξιολογεί συστηματικά το προσφερόμενο εκπαιδευτικό του έργο, να εντοπίζει τις όποιες αδυναμίες παρουσιάζονται και να βελτιώνει διαρκώς την ποιότητα του εκπαιδευτικού του ρόλου.
  - Με βάση τα ανωτέρω, σε περίπτωση που ο Πρόεδρος και η ΟΜ.Ε.Α διαπιστώσουν κατ' εξακολούθηση σε κάποιο μάθημα ή διδάσκοντα τιμές που βρίσκονται κάτω από το είκοσι πέντε τοις εκατό (25%) των αξιολογήσεων των υπόλοιπων μαθημάτων, δύναται να ενεργοποιήσουν βελτιωτικούς μηχανισμούς ώστε να αρθεί η διαφοροποίηση.

Άρθρο 21

Πειθαρχικές διατάξεις

1. Για τα μέλη Δ.Ε.Π., Ε.Ε.Π., Ε.ΔΙ.Π., Ε.Τ.Ε.Π. και του Διοικητικού Προσωπικού, καθώς και για τους φοιτητές του πρώτου, δεύτερου και τρίτου κύκλου σπουδών, εφαρμόζονται οι πειθαρχικές διατάξεις της ισχύουσας ειδικής νομοθεσίας.
2. Για το έκτακτο βοηθητικό και το έκτακτο διδακτικό-εκπαιδευτικό προσωπικό του Ιδρύματος (ενδεικτικώς, Ακαδημαϊκούς Υποτρόφους, Εντεταλμένους Διδασκαλίας), εφαρμόζονται αναλογικά οι διατάξεις για τα μέλη Ε.Ε.Π., Ε.ΔΙ.Π. και Ε.Τ.Ε.Π.
3. Για τους Μεταδιδακτορικούς Ερευνητές, εφαρμόζονται αναλογικά οι διατάξεις για τους φοιτητές του πρώτου, δεύτερου και τρίτου κύκλου σπουδών.
4. Στα πειθαρχικά παραπτώματα των φοιτητών, που προβλέπει η ισχύουσα νομοθεσία, προστίθενται, δυνάμει των σχετικών εξουσιοδοτικών διατάξεων, τα εξής: Η προσβλητική και ταπεινωτική συμπεριφορά, η σεξουαλική παρενόχληση ή κακοποίηση, η εξύβριση, η βιαιοπραγία, ο εκφοβισμός και η απειλή χρήσης βίας καθ' οιουδήποτε μέλους της ακαδημαϊκής κοινότητας.
5. Για ουσιαστικά και διαδικαστικά πειθαρχικά θέματα όλων των κατηγοριών του διδακτικού προσωπικού, που δεν ρυθμίζονται από τις σχετικές ειδικές διατάξεις και από το παρόν άρθρο, εφαρμόζονται αναλόγως οι διατάξεις του Υπαλληλικού Κώδικα.

Άρθρο 22

Λοιπές διατάξεις

Θέματα και λεπτομέρειες που δεν προβλέπονται στον παρόντα Κανονισμό, ρυθμίζονται με αποφάσεις της Συνέλευσης του Τμήματος Τουρισμού, με αποφάσεις της Συγκλήτου του Ιδρύματος και σύμφωνα με την εκάστοτε κείμενη νομοθεσία η οποία υπερισχύει σε κάθε περίπτωση.